

Adroddiad Blynyddol Safonau'r Iaith Gymraeg 2022-2023

Cynnwys

1. Crynodeb gweithredol
2. Cyflwyniad
3. Cipolwg ar ein blwyddyn
4. Yr hyn rydym wedi bod yn ei wneud
5. Sut rydym wedi cyrraedd Safonau'r Gymraeg yn ystod 2022-2023
6. Edrych ymlaen
7. Atodiadau 1 a 2

Crynodeb gweithredol

Mae CIC Cwm Taf Morgannwg yn cynrychioli pobl Rhondda Cynon Taf, Merthyr Tudful a Phen-y-bont ar Ogwr. Er nad yw'r Gymraeg yn cael ei defnyddio'n eang ar draws ein cymunedau yn y sector cyhoeddus, mae gofyniad a galw am wasanaeth dwyieithog fel bod pobl a siarad am y pethau sy'n bwysig iddyn nhw, yn yr iaith o'u dewis.

Yn gyffredinol, mae gan bobl sy'n dod i CIC Cwm Taf Morgannwg broblemau yn ymwneud â gwasanaethau ieched. Wrth siarad am faterion ieched rydym am ei gwneud hi'n hawdd i bobl siarad â ni. Mae hyn yn golygu galluogi pobl i wneud hyn drwy gyfrwng y Gymraeg os mai hon yw eu dewis iaith. Gall hyn fod yn arbennig o bwysig os oes gan bobl broblemau ieched neu bryderon ieched meddwl sensitif.

Mae CIC Cwm Taf Morgannwg yn cydnabod bod angen i'r Gymraeg fod yn rhan o'n gwaith bob dydd. Rydym hefyd yn cydnabod y bydd pobl yn ein cymunedau eisiau cyfathrebu mewn ffyrdd sy'n gyfforddus ac yn naturiol iddyn nhw. Nid yw'n ymwneud â chynhyrchu gwybodaeth ysgrifenedig yn Gymraeg yn unig, ond galluogi pobl i siarad â ni yn Gymraeg fel mater o drefn. Yn y gweithle, rydym wedi ceisio creu cyfleoedd rheolaidd yn ystod y dydd ar gyfer dysgu ymadroddion a geiriau defnyddiol.

Rydym yn cael ein hannog i adrodd nad ydym wedi derbyn unrhyw bryderon ffurfiol mewn perthynas â'n defnydd o Safonau'r Gymraeg dros y flwyddyn ddiwethaf.

Mae ein cydymffurfiaeth yn cael ei ddangos gan y canlynol:

- Mae'r holl ddeunyddiau gwybodaeth eiriolaeth ar gael yn ddwyieithog
- Mae'r holl ddeunyddiau gwybodaeth ymgysylltu â'r cyhoedd, cylchlythyrau ac arolygon ar gael yn ddwyieithog
- Mae'r holl agendâu a negeseuon allweddol ar gael yn ddwyieithog

- Gwefan Gymraeg a Saesneg gwbl hygyrch
- Mae'r holl frandio ac arwyddion corfforaethol ar gael yn ddwyieithog
- Dulliau rhesymol ar waith i gynnig gwasanaethau dwyieithog mewn cyfarfodydd a digwyddiadau ymgysylltu
- Mae'r holl swyddi cyfryngau cymdeithasol yn ddwyieithog
- Mae system ffôn newydd wedi'i gosod sy'n cynnig mynediad uniongyrchol i aelod o staff sy'n siarad Cymraeg

I grynhoi, rydym yn cymryd camau cadarnhaol i'r cyfeiriad cywir tuag at gynnwys y Gymraeg ym mhopeth a wnawn. Ar 1 Ebrill 2023, bydd Cynghorau Iechyd Cymuned yn cael eu disodli gan sefydliad newydd o'r enw Llaiscymru. Edrychwn ymlaen at sicrhau bod y Gymraeg yn cael ei hystyried a'i chynnwys wrth sefydlu'r sefydliad newydd. Gallwch ddod o hyd i fwy o wybodaeth yma:-

<https://www.llaiswales.org/>

Cyflwyniad

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn nodi fframwaith cyfreithiol sy'n gosod dyletswydd ar y Bwrdd a'r 7 CIC ledled Cymru i gydymffurfio â safonau'n ymwneud â'r Gymraeg.

Daeth Safonau'r Gymraeg ["y safonau"] i rym ar gyfer y Bwrdd a'r 7 CIC ar 30 Mai 2019.

Fel 8 corff statudol ar wahân, mae'r Bwrdd a phob CIC yng Nghymru wedi derbyn hysbysiad ar wahân o'r Safonau sy'n berthnasol iddynt, a benderfynir gan Gomisiynydd y Gymraeg ac yn seiliedig ar eu hamgylchiadau penodol.

Dyma bedwerydd adroddiad CIC Cwm Taf Morgannwg ar gydymffurfio â'r safonau. Mae'n cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023.

Daniel Price, Prif Swyddog, sydd â chyfrifoldeb cyffredinol yn CIC Cwm Taf Morgannwg dros y Gymraeg. Mae'n gyfrifol am sicrhau bod y safonau yn cael eu gweithredu o ddydd i ddydd.

cipolwg ar ein blwyddyn

Mae 2 aelod o staff wedi cwblhau'r Cwrs Cymraeg Gwaith gyda Dysgu Cymraeg (Dysgu Cymraeg)

Mae gwasanaeth ffôn dwyieithog wedi'i osod, gan alluogi galwyr i siarad yn uniongyrchol â siaradwr Cymraeg

Mae rhai o'n haelodau gwirfoddol yn dysgu Cymraeg a fydd yn eu helpu i ymgysylltu â'r cyhoedd sy'n siarad Cymraeg ar ymweliadau.

Rydym yn cynyddu ein gallu i gyfieithu Cymraeg pwrpasol sy'n golygu y bydd gennym hyd yn oed lai o oedi wrth ofyn am gyfieithiad

Yr hyn yr ydym wedi bod yn ei wneud

Mae'r Bwrdd a'r CICau wedi ymateb yn gadarnhaol i gyflwyno Safonau'r Gymraeg. Mae'n rhoi cyfle i atgyfnerthu'r gofynion a gwella ansawdd ac argaeledd gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg.

Yn ystod 2022/23, parhaodd CIC Cwm Taf Morgannwg i weithio'n agos gyda CICau eraill ledled Cymru a Bwrdd y Cyngorau Iechyd Cymuned i weithredu Safonau'r Iaith Gymraeg.

Yn dilyn cyhoeddi canllawiau'r mudiad CIC ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol (canllaw interim i staff ac aelodau) (Mai 2019), ffocws allweddol ein gwaith fu cefnogi ein staff a'n haelodau i ddefnyddio'r Gymraeg yn eu gwaith o ddydd i ddydd.

Rydym wedi annog staff i ddysgu Cymraeg, a cheisio defnyddio'r Gymraeg yn eu geirfa bob dydd. Mae hyn wedi arwain at 2 aelod o staff yn cwblhau'r cwrs 'Cymraeg Gwaith' gyda Dysgu Cymraeg drwy Lywodraeth Cymru.

Y nod yw cynyddu'r cyfleoedd sydd ar gael i ddysgu'r iaith, ac i fagu hyder wrth ei defnyddio yn y gweithle.

Rydym wedi monitro pa mor dda yr ydym yn ei wneud yn erbyn y safonau drwy raglen hunanasesu Cymru gyfan.

Rydym am sicrhau bod y Gymraeg yn rhan sylfaenol o Llaiscymru wrth i ni symud ymlaen.

Delio â chwynion am y Gymraeg

Mae ein gweithdrefn 'gwneud cwyn amdanom' yn nodi'r broses ar gyfer delio â chwynion am gydymffurfio â safonau'r Gymraeg. Gallwch ddarganfod mwy yn y ddolen ganlynol [Cwyno amdanom ni](#)

Yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023 ni chawsom unrhyw gwynion mewn perthynas â'n cydymffurfiaeth â safonau'r Gymraeg.

Sut rydym wedi cyrraedd safonau'r Gymraeg yn 2022-2023

Mae CIC Cwm Taf Morgannwg wedi gweithio i hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg yn ein holl feysydd gwaith, yn ogystal â sicrhau cydymffurfiaeth. Rydym bob amser yn annog staff ac aelodau i gofrestru ar gyfer cyrsiau Cymraeg sydd ar gael. Gwnaethom ymgymryd â hunanasesiad o gydymffurfiad CIC Cwm Taf Morgannwg â'r safonau ym mis Ebrill 2022. Mae'r canlyniadau i'w gweld yn [Atodiad 1](#). Dangosir crynodeb o'n hasesiad yn y paragraffau canlynol.

Safonau cyflenwi gwasanaethau

Mae'r safonau hyn yn canolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau. Eu nod yw hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg neu sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth ddarparu gwasanaethau.

Maen nhw yn cwmpasu'r gwasanaethau Cymraeg rydym yn eu darparu i'r cyhoedd, e.e. gwasanaethau dros y ffôn, defnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfodydd, llythyrau a dogfennau, gwasanaethau ar-lein..

Cyflenwi gwasanaeth	Yn cydymffurfio	Gweithio tuag at	Dim yn cydymffurfio	Amherthnasol
Nifer y Safonau				
52	41	4	0	7

Er ein bod yn cydymffurfio â 41 o'r safonau Cyflenwi Gwasanaethau, sy'n welliant ers y llynedd, rydym yn deall bod mwy o waith i'w wneud.

Rydym yn gweithio tuag at gydymffurfio â 4 o'r safonau sy'n seiliedig ar gael aelod o staff sy'n siarad Cymraeg. Mae gennym ddarpariaeth i sicrhau bod aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael, ac aelod penodol o staff ar gael ym Mwrdd CICau, ond dim ond os ydym yn cael digon o rybudd i wneud y trefniadau hyn y gallwn wneud hyn ar hyn o bryd.

Rydym yn falch o ddweud, ers gweithredu system ffôn ddwyieithog, ein bod bellach yn cydymffurfio â'r 6 safon sy'n cyfeirio at systemau ffôn, sy'n welliant ers y llynedd.

Safonau llunio polisi

Mae'r safonau llunio polisi yn ei gwneud yn ofynnol i ni ystyried yr effaith y gallai ein penderfyniadau polisi ei gael ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg a'r egwyddor arweiniol i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Mae'r safonau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i ni wneud y tri pheth canlynol:

- Ystyried effeithiau ein penderfyniadau polisi ar y Gymraeg (cadarnhaol a negyddol)

- Ystyried sut i gynyddu effeithiau positif, lliniaru neu leihau effeithiau andwyol a manteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg'
- Ceisio barn am yr effeithiau ar y Gymraeg wrth ymgysylltu neu ymgynghori a cheisio barn siaradwyr Cymraeg a defnyddwyr yr iaith.

Llunio polisi	Yn cydymffurfio	Gweithio tuag at	Ddim yn cydymffurfio	Amherthnasol
Nifer y Safonau				
9	9	0	0	0

Rydym yn cydymffurfio â'r holl safonau o ran llunio polisi. Byddwn yn parhau i sicrhau nad ydym yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Safonau gweithredol

Mae'r safonau hyn yn ymdrin â'r ffordd y mae'r Bwrdd a'r CICau yn hyrwyddo ac yn defnyddio'r Gymraeg yn fewnol, gan weithio tuag at weithle dwyieithog..

Safonau Gweithredol	Yn cydymffurfio	Gweithio tuag at	Ddim yn cydymffurfio	Amherthnasol
Nifer y Safonau				
16	16	0	0	0

Rydym yn cydymffurfio â phob un o'r 16 o'r safonau gweithredol, fodd bynnag, rydym yn parhau i chwilio am unrhyw ffyrdd y gallwn wella ein gwasanaethau.

Safonau cadw cofnodion

Mae'r safon yma yn ymdrin â chadw cofnod o nifer y cwynion a dderbynnir mewn perthynas â'n cydymffurfiaeth â'r safonau.

Cadw cofnodion	Yn cydymffurfio	Gweithio tuag at	Ddim yn cydymffurfio	Amherthnasol
Nifer y Safonau				
1	1	0	0	0

Rydym yn cadw rhestr o unrhyw gwynion a dderbyniwn ynglŷn â'r Gymraeg sy'n cael eu cyhoeddi'n flynyddol. Rydym yn falch o adrodd ein bod wedi derbyn 0 cwyn am y Gymraeg ar gyfer 2021 i 2022.

Sgiliau Cymraeg

Rydym yn parhau i annog ein staff i gynyddu eu sgiliau Cymraeg, a'u gwneud yn ymwybodol o unrhyw gyrsiau sydd ar gael, yn ogystal â chynnwys y Gymraeg yn ein gwaith o ddydd i ddydd gymaint â phosibl e.e. dweud bore da a phrynhawn da. Mae hyn wedi bod yn anoddach eto yn ystod y flwyddyn ddiwethaf gan fod staff wedi bod yn gweithio o adref oherwydd y pandemig.

Fe wnaethom ofyni i'n staff CIC hunanasesu eu sgiliau Cymraeg gan ddefnyddio'r fframwaith yn **Atodiad 2**. Mae'r tabl isod yn dangos y canlyniadau:

MATRICES CYMWYSEDDAU HUNANASESU CYMRAEG							
Niferoedd a lefelau staff sy'n siarad Cymraeg sy'n gweithio yn CIC Cwm Taf Morgannwg							
Band cyflog	0	1	2	3	4	5	Cyfanswm
3		1					1
4		2					2
5							
6		4					4
7		1					1
8b	1						1
							10

Staff sy'n mynychu cyrsiau Cymraeg

Mae CIC Cwm Taf Morgannwg yn falch o ddweud bod 2 aelod o staff wedi cofrestru ar y Cwrs Cymraeg Gwaith sydd wedi cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cymru. Mae'r cwrs hwn yn ymwneud yn benodol â geiriau ac ymadroddion y gellir eu defnyddio yn y gweithle. Byddwn yn parhau i annog yr holl staff i fynychu cwrs Cymraeg.

Recriwtio staff

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y swyddi gwag a hysbysebir yn ystod y flwyddyn sy'n gofyn am:

- Sgiliau Cymraeg yn hanfodol
- Mae angen dysgu sgiliau Cymraeg wrth eu penodi
- Sgiliau Cymraeg yn ddymunol
- Sgiliau iaith Gymraeg ddim yn angenrheidiol

Categori	Hysbysebu'n fewnol	Hysbysebu'n allanol
Hanfodol		
Dysgu wedi penodiad		
Dymunol		1
Dim yn angenrheidiol		
Cyfanswm		

Edrych ymlaen

Mae CIC Cwm Taf Morgannwg yn gweithio'n galed i sicrhau bod y Gymraeg yn rhan o'i bywyd o ddydd i ddydd. Rydym wedi gwneud gwelliannau i'n safonau hunanasesu Cymraeg ers y llynedd, a byddwn yn parhau i ymdrechu i gydymffurfio â'r holl safonau. Rydym yn cydnabod, er nad oes gennym unrhyw staff sy'n siarad Cymraeg ar hyn o bryd, y byddwn yn parhau i hysbysebu ac ystyried pob cais i gynyddu nifer ein siaradwyr Cymraeg wrth i ni symud ymlaen i'r sefydliad newydd.

Rydym yn falch o adrodd am y ddarpariaeth ddwyieithog o:

- Pob deunydd eiriolaeth
- Pob deunydd ymgysylltu â'r cyhoedd, gan gynnwys: cylchlythyrau, arolygon a llenyddiaeth wybodaeth
- Gwefan newydd, gwbl hygyrch Cymraeg a Saesneg
- Ystyriaeth lawn i Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EIAs)
- Brandio corfforaethol ac arwyddion dwyieithog
- Dulliau rhesymol ar waith i gynnig gwasanaethau dwyieithog mewn digwyddiadau cyfarfod ac ymgysylltu
- System ffôn gwbl ddwyieithog

Byddwn yn parhau i feddwl am gyfleoedd i ddatblygu ein defnydd o'r Gymraeg ymhellach gan gynnwys:

- Parhau i ddysgu oddi wrth eraill
- Ehangu cyfleoedd i staff ac aelodau ddatblygu eu sgiliau Cymraeg o fewn y gweithle yn ddyddiol
- Annog a chefnogi staff sy'n dymuno datblygu eu sgiliau Cymraeg ymhellach drwy gyrsiau ar-lein
- Parhau i ddatblygu ein cyrhaeddiad yn y cymunedau gyda swyddi cyfryngau cymdeithasol dwyieithog a dosbarthu cylchlythyrau dwyieithog
- Sut rydym yn cynnwys y Gymraeg yn ein gwaith o ddydd i ddydd os yw staff yn parhau i weithio gartref

Mae penodi cyfieithydd Cymraeg i Fwrdd CICau wedi bod yn ychwanegiad i'w groesawu, a bydd yn sicrhau cysondeb mewn cyfieithu wrth symud ymlaen.

Atodiad 1

HUNANASESIAD CYDYMFFURFIAETH GYDA SAFONAU'R IAITH GYMRAEG

1	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Os ydych yn derbyn gohebiaeth gan berson yn Gymraeg, rhaid i chi ymateb yn Gymraeg (os oes angen ateb), oni bai bod y person wedi nodi nad oes angen ymateb yn Gymraeg.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 1 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan fyddwch yn derbyn gohebiaeth gan berson sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli: • Cyngor Iechyd Cymuned; neu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal 		Arfer cyfredol ac yn cael ei wneud fel mater o drefn, wrth gwrs
2	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Pan fyddwch yn gohebu ag unigolyn ("A") am y tro cyntaf, rhaid i chi ofyn i A a yw A yn dymuno derbyn gohebiaeth gennych yn Gymraeg, ac os yw A yn ymateb i ddweud bod A yn dymuno derbyn gohebiaeth yn Gymraeg mae'n rhaid i chi –</p> <p>(a) cadw cofnod o ddymuniad A, gohebu ag A yn Gymraeg wrth ohebu ag A o hynny ymlaen, a</p> <p>(b) anfon unrhyw ffurflenni y mae A i'w cwblhau o hynny ymlaen yn Gymraeg.</p>		<p>(a) Cyfeiriwch at log CIC CTM o ddewisiadau iaith pobl / rhanddeiliaid.</p> <p>Fel rheol, nid yw'r Tîm Eiriolaeth yn cychwyn cyswllt cychwynnol â chleient. Gofynnir i'r cleient beth yw eu dewis iaith pan fyddant yn cysylltu â CIC CTM naill ai dros y ffôn neu e-bost. Cofnodir y wybodaeth hon ar becyn meddalwedd Datix fel mater o drefn. Os bydd trydydd parti yn</p>

				<p>cyfeirio'r cleient at CIC, bydd CIC yn cysylltu â 3ydd parti i sefydlu dull cyfathrebu a dewis iaith y cleient cyn cysylltu â'r cleient.</p> <p>(b) Parchwch ddewisiadau A. Mae'r holl ffurflenni / llythyrau templed a gynhrychir gan CIC CTM ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg fel ei gilydd.</p>
3	Cyflenwi gwasanaet hau	<p>Pan fyddwch yn anfon gohebiaeth a gyfeirir at un neu fwy o unigolion sy'n aelodau o'r un aelwyd (er enghraifft, rhieni plentyn) am y tro cyntaf, rhaid i chi ofyn iddynt a ydynt yn dymuno derbyn gohebiaeth gennych yn Gymraeg; ac os -</p> <p>(a) mae pob unigolyn yn ymateb i ddweud eu bod yn dymuno derbyn gohebiaeth yn Gymraeg, rhaid i chi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw a gohebu yn Gymraeg o hynny ymlaen wrth anfon gohebiaeth a gyfeiriwyd at yr holl unigolion hynny;</p> <p>(b) mae un (ond nid pob un) o'r unigolion yn ymateb i ddweud ei fod yn dymuno derbyn gohebiaeth yn Gymraeg, rhaid i chi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw a darparu fersiwn Gymraeg o ohebiaeth o hynny ymlaen wrth anfon gohebiaeth</p>		<p>Mae ein holl waith papur yn ddwyieithog.</p> <p>Rydym yn ymdrechu i sefydlu dewis iaith unigolyn cyn gohebu â nhw. Fodd bynnag, os nad ydym yn ymwybodol o'r dewis iaith a ffefrir gan unigolyn, bydd yr holl ddeunydd yn cael ei anfon allan yn Gymraeg ad Saesneg</p> <p>Mae gohebiaeth gyffredinol a ddosbarthwyd i nifer fawr o unigolion/grwpiau h.y. datganiadau i'r wasg, bob amser yn ddwyieithog.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfeiriwch at gofnod CIC CTM o ddewisiadau iaith pobl /

		at yr holl unigolion hynny.		<p>rhanddeiliaid. Cofnodir dewis iaith cleient eiriolaeth ar datix.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fel yr uchod yn (2).
4	Cyflenwi gwasanaet hau	<p>Pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at sawl person, rhaid i chi anfon fersiwn Gymraeg o'r ohebiaeth ar yr un pryd ag y byddwch yn anfon unrhyw fersiwn Saesneg.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 4 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at sawl person, ac mae'r holl bersonau hynny wedi eich hysbysu nad ydynt yn dymuno derbyn gohebiaeth yn Gymraeg; neu • Pan fyddwch yn anfon yr un ohebiaeth at sawl person, ac mae'r holl bersonau hynny'n gweithredu mewn modd cynrychioli: <ul style="list-style-type: none"> Cyngor Iechyd Cymuned; neu <p>Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal.</p>		Arfer presennol.

5	Cyflenwi gwasanaet hau	<p>Os nad ydych yn gwybod a yw person yn dymuno derbyn gohebiaeth gennych yn Gymraeg, pan fyddwch yn gohebu â'r person hwnnw rhaid i chi ddarparu fersiwn Gymraeg o'r gohebiaeth.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 5 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan fyddwch yn gohebu â pherson sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli: Cyngor Iechyd Cymuned; neu • Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		<p>Yn gyffredinol, nid yw CIC yn creu cyswllt cychwynnol ag aelodau unigol o'r cyhoedd.</p> <p>Mae'r holl wahoddiadau, deunydd cyhoeddusrwydd yn cael ei gynhyrchu'n ddwyieithog.</p>
II	Cyflenwi gwasanaet hau	<p>Os ydych yn llunio fersiwn Gymraeg a fersiwn Saesneg cyfatebol o ohebiaeth, rhaid i chi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol na'r fersiwn Saesneg (er enghraifft, os yw'r fersiwn Saesneg wedi'i harwyddo, neu os darperir manylion cyswllt ar y fersiwn Saesneg, yna rhaid trin y fersiwn Gymraeg yn yr un modd.).</p>		Arfer cyfredol.
7	Cyflenwi gwasanaet hau	<p>Mae'n rhaid i chi ddweud:</p> <p>(a) mewn gohebiaeth, a</p> <p>(b) mewn cyhoeddiadau a hysbysiadau sy'n gwahodd personau i ymateb i chi neu i ohebu â chi eich bod <i>yn croesawu derbyn</i></p>		Rydym yn adolygu pob llythyr templed yn rheolaidd i sicrhau CIC CTM yn cydymffurfio gyda'r safon hon.

		<p><i>gohebiaeth yn Gymraeg, y byddwch yn ymateb i ohebiaeth yn Gymraeg, ac na fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.</i></p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 7 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> mewn gohebiaeth, a chyhoeddiadau a hysbysiadau i bersonau sy'n gweithredu mewn swyddogaeth o gynrychioli: Cyngor Iechyd Cymuned; neu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		
8	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu rifau), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid i chi gyfarch y person yn Gymraeg..		
9	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu rifau), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid i chi roi gwybod i'r person bod gwasanaeth Cymraeg ar gael.		

10	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Pan fydd person yn cysylltu â chi ar eich prif rif ffôn (neu rifau), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfan alwadau, rhaid i chi ddelio â'r alwad yn Gymraeg os dyna ddymuniad y person tan y cyfryw bwynt</p> <p>)mae angen trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a</p> <p>(b) nid oes unrhyw aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw.</p>		
11	Cyflenwi gwasanaethau	Pan fyddwch yn hysbysebu rhifau ffôn, rhifau llinell gymorth neu wasanaethau canolfannau galwadau, ni ddylech drin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.		Arfer cyfredol.
12	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych yn cynnig gwasanaeth Cymraeg ar eich prif rif ffôn (neu rifau), ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfannau galwadau, rhaid i'r rhif ffôn ar gyfer y gwasanaeth Cymraeg fod yr un fath ag ar gyfer y gwasanaeth Saesneg cyfatebol..		Arfer cyfredol.
13	Cyflenwi gwasanaethau	Pan fyddwch yn cyhoeddi eich prif rif ffôn, neu unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau gwasanaeth canolfan alwadau, rhaid i chi ddweud (yn Gymraeg) eich bod yn croesawu galwadau yn Gymraeg.		Arfer cyfredol.

14	Cyflenwi gwasanaethau	Os oes gennych ddangosyddion perfformiad ar gyfer delio â galwadau ffôn, rhaid i chi sicrhau nad yw'r dangosyddion perfformiad hynny'n trin galwadau ffôn a wneir yn Gymraeg yn llai ffafriol na galwadau a wneir yn Saesneg.		Nid oes gennym ddangosyddion perfformiad ar gyfer galwadau ffôn ond nid ydym yn trin galwadau a dderbynnir yn Gymraeg yn llai ffafriol na'r rhai a dderbynnir yn Saesneg
15	Cyflenwi gwasanaethau	Rhaid i'ch prif wasanaeth ateb galwadau ffôn (neu wasanaethau) roi gwybod i bobl sy'n galw, yn Gymraeg, y gallant adael neges yn Gymraeg..		
16	Cyflenwi gwasanaethau	Pan nad oes gwasanaeth Cymraeg ar gael ar eich prif rif ffôn (neu rifau), neu ar unrhyw rifau llinell gymorth neu rifau canolfannau galwadau, rhaid i chi hysbysu pobl sy'n galw, yn Gymraeg (drwy neges awtomataidd neu fel arall), pryd y bydd gwasanaeth Cymraeg ar gael.		Mae gennym wasanaeth Cymraeg ar ein prif rif ffôn.
17	Cyflenwi gwasanaethau	Os yw person yn cysylltu ag un o'ch adrannau ar rif ffôn llinell uniongyrchol (gan gynnwys ar rifau llinell uniongyrchol aelodau staff), a'r person hwnnw yn dymuno derbyn gwasanaeth yn Gymraeg, rhaid i chi ddelio â'r alwad yn Gymraeg tan y cyfryw bwynt â— (a) mae angen trosglwyddo'r alwad i aelod o staff nad yw'n siarad Cymraeg sy'n gallu darparu gwasanaeth ar bwnc penodol a (b) nid oes unrhyw aelod o staff sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw.		Nid oes gan CIC CTM y cyfleuster hwn.

18	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fydd person yn cysylltu â chi ar rif llinell uniongyrchol (p'un ai ar rif llinell uniongyrchol adran neu ar rif llinell uniongyrchol aelod o staff), rhaid i chi sicrhau, wrth gyfarch y person, na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg Iaith.		Nid oes gan CIC CTM y cyfleuster yma
19	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch yn ffonio unigolyn ("A") am y tro cyntaf rhaid i chi ofyn i A a yw A yn dymuno derbyn galwadau ffôn gennych yn Gymraeg, ac os yw A yn ymateb i ddweud bod A yn dymuno derbyn galwadau ffôn yn Gymraeg rhaid i chi gadw cofnod o'r dymuniad hwnnw, a chynnal galwadau ffôn a wneir i A o hynny ymlaen yn y Gymraeg.		
20	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i unrhyw systemau ffôn awtomatig sydd gennych ddarparu'r gwasanaeth awtomataidd cyflawn yn Gymraeg.		
21	Cyflenwi gwasanaet hau	Os ydych chi'n gwahodd un person yn unig ("P") i gyfarfod— (a) rhaid i chi ofyn i P a yw P yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, a rhoi gwybod i P y byddwch yn cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, yn darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw, ac) os yw P wedi eich hysbysu bod P yn dymuno		Cyn belled ag y rhoddir hysbysiad, bydd CIC CTM yn gallu cydymffurfio â'r safon hon bob amser. Nid yw cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn cael eu cynnal ar hyn o bryd oherwydd y pandemig, er bod cyfleusterau ar waith ar gyfer cyfarfodydd rhithiol.

		<p>defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid i chi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, trefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 21 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <p>Pan fyddwch yn gwahodd person i gyfarfod sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli:</p> <p>Cyngor Iechyd Cymuned; neu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		
22	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Os byddwch yn gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, mae'n rhaid i chi ofyn i bob person a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan fyddwch yn gwahodd pobl i gyfarfod sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli: <ul style="list-style-type: none"> • Cyngor Iechyd Cymuned; neu • Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		<p>Cyn belled ag y rhoddir hysbysiad, bydd CIC CTM yn gallu cydymffurfio â'r safon hon bob amser. Nid yw cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn cael eu cynnal ar hyn o bryd oherwydd y pandemig, er bod cyfleusterau ar waith ar gyfer cyfarfodydd rhithiol.</p>

22A	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Os ydych wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod o leiaf 10% (ond llai na 100%) o'r gwahoddedigion wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid ichi drefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22A ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan fyddwch yn gwahodd pobl i gyfarfod sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli: <ul style="list-style-type: none"> • Cyngor Iechyd Cymuned; neu • Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		<p>Cyn belled ag y rhoddir hysbysiad, bydd CIC CTM yn gallu cydymffurfio gyda'r safon hon bob amser. Nid yw cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn cael eu cynnal ar hyn o bryd oherwydd y pandemig, er bod cyfleusterau ar waith ar gyfer cyfarfodydd rhithiol.</p>
22 CH	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Os ydych wedi gwahodd mwy nag un person i gyfarfod, a bod yr holl gwahoddedigion wedi eich hysbysu eu bod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, rhaid i chi gynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, trefnu bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 22CH ym mhob amgylchiad ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pan fyddwch yn gwahodd pobl i gyfarfod 		<p>Cyn belkled ag y rhoddir hysbysiad, bydd CIC CTM yn gallu cydymffurfio â'r safon hon bob amser. Nid yw cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn cael eu cynnal ar hyn o bryd oherwydd y pandemig, er bod cyfleusterau ar waith ar gyfer cyfarfodydd rhithiol.</p>

		<p>sy'n gweithredu mewn rôl o gynrychioli: Cyngor Iechyd Cymuned; neu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bwrdd Iechyd Addysgu Powys fel y person sy'n eich cynnal. 		
26	Cyflenwi gwasanaethau	Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid i chi ddatgan ar unrhyw ddeunydd sy'n ei hysbysebu, ac ar unrhyw wahoddiad iddo, bod croeso i unrhyw un sy'n bresennol ddefnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod..		Gofynnir i aelodau'r cyhoedd hysbysu CIC CTM os oes angen cyfieithiad arnynt a neu gymorth ychwanegol fel BSL / dolen glyw 7 diwrnod cyn dyddiad y cyfarfod..
27	Cyflenwi gwasanaethau	Pan fyddwch yn anfon gwahoddiadau i gyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid i chi anfon y gwahoddiadau yn Gymraeg.		Arfer cyfredol.
28	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych yn gwahodd personau i siarad mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, mae'n rhaid i chi— gofyn i bob person a wahoddir i siarad a yw'n dymuno defnyddio'r Gymraeg, a (b) os yw'r person hwnnw (neu o leiaf un o'r personau hynny) wedi rhoi gwybod i chi ei fod yn dymuno defnyddio'r Gymraeg yn y cyfarfod, darparu gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw (oni bai eich bod yn cynnal y		Rydym yn cadarnhau dewisiadau iaith siaradwyr gwadd sy'n mynychu cyfarfodydd, megis cyfarfodydd llawn y Cyngor a chyfarfodydd Pwyllgor Lleol, cyn y cyfarfodydd.

		cyfarfod yn Gymraeg heb wasanaeth cyfieithu).		
29	Cyflenwi gwasanaethau	Os byddwch yn trefnu cyfarfod sy'n agored i'r cyhoedd ac y caniateir cyfranogiad y cyhoedd ynddo, rhaid i chi sicrhau bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd o'r Gymraeg i'r Saesneg ar gael yn y cyfarfod, a rhaid i chi hysbysu'r rhai sy'n bresennol yn Gymraeg— (a) bod croeso iddynt ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) bod gwasanaeth cyfieithu ar y pryd ar gael.		Gofynnir i aelodau'r cyhoedd hysbysu CIC CTM os oes angen cyfieithiad arnynt a neu gymorth ychwanegol fel BSL / dolen glyw 7 diwrnod cyn dyddiad y cyfarfod
30	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych yn cynhyrchu ac arddangos unrhyw ddeunydd ysgrifenedig mewn cyfarfod yr ydych yn ei drefnu sy'n agored i'r cyhoedd, rhaid i chi sicrhau bod y deunydd yn cael ei arddangos yn Gymraeg, ac ni ddylech drin unrhyw destun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg..		Nid yw CIC CTM yn gwbl hyderus ein bod yn gallu cydymffurfio â'r safon hon bob amser. Cynghorir aelodau'r cyhoedd i gysylltu â'r swyddfa o leiaf 7 diwrnod cyn dyddiad y cyfarfod ar gyfer copïau o bapurau, naill ai yn Gymraeg neu yn Saesneg..
31	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid i chi sicrhau, wrth hyrwyddo'r digwyddiad, nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg (er enghraifft, yn y ffordd y mae'r digwyddiad yn cael ei hysbysebu neu ei hysbysebu).		Wrth fynychu digwyddiadau cyhoeddus wedi'u trefnu, mae'r holl ddeunydd CIC CTM ar gael yn Gymraeg a Saesneg fel ei gilydd..

32	Cyflenwi gwasanaethau	<p>Os ydych yn trefnu digwyddiad cyhoeddus, neu'n ariannu o leiaf 50% o ddigwyddiad cyhoeddus, rhaid i chi sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg yn y digwyddiad (er enghraifft, mewn perthynas â gwasanaethau a gynigir i bersonau sy'n mynychu'r digwyddiad, mewn perthynas ag arwyddion rydych chi'n eu cynhyrchu a'u harddangos yn y digwyddiad ac mewn perthynas â chyhoeddiadau sain a wneir yn y digwyddiad).</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 32 ym mhob amgylchiad, ac eithrio mewn perthynas â gwasanaethau wyneb yn wyneb a gynigir yn y digwyddiad.</p> <p>Mewn perthynas â gwasanaethau wyneb yn wyneb a gynigir yn y digwyddiad, rhaid i chi gydymffurfio ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lle bo angen i gynrychiolydd nad yw'n siarad Cymraeg ddarparu gwasanaeth ar bwnc penodol; a • lle nad oes unrhyw gynrychiolydd sy'n siarad Cymraeg ar gael i ddarparu gwasanaeth ar y pwnc penodol hwnnw. 		<p>Oherwydd nifer cyfyngedig o staff / aelodau sy'n siarad Cymraeg, nid yw CIC CTM yn gwbl hyderus ein bod yn gallu cydymffurfio â'r safon hon bob amser.</p>
----	-----------------------	---	--	---

33	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid cynhyrchu unrhyw ddeunydd cyhoeddusrwydd neu hysbysebu rydych chi'n ei gynhyrchu yn Gymraeg, ac os ydych chi'n cynhyrchu'r deunydd yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i chi beidio â thrin y fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol nag yr ydych chi'n trin y fersiwn Saesneg..		Arfer presennol fel safon
34	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid arddangos unrhyw ddeunydd rydych chi'n ei gynhyrchu a'i arddangos yn gyhoeddus yn Gymraeg, ac ni ddylech drin unrhyw fersiwn Gymraeg o'r deunydd yn llai ffafriol na'r Saesneg. fersiwn.		Arfer presennol fel safon.
36	Cyflenwi gwasanaet hau	Os ydych yn llunio ffurflen sydd i'w chwblhau gan unigolyn, rhaid i chi ei chyflwyno yn Gymraeg.		Mae'r holl ffurflenni a ddefnyddiwn naill ai'n ddwyieithog neu ar gael yn y Gymraeg a'r Saesneg.
37	Cyflenwi gwasanaet hau	Os ydych yn llunio dogfen (ond nid ffurflen) sydd ar gael i un neu fwy o unigolion, rhaid i chi ei chyflwyno yn Gymraeg- os yw testun y ddogfen yn awgrymu y dylid ei chynhyrchu yn Gymraeg, neu (b) os yw'r gynulleidfa a ragwelir, a'u disgwyliadau, yn awgrymu y dylid llunio'r ddogfen yn Gymraeg.		Mae'r holl ddogfennau cyhoeddus a gynhyrchir gennym yn lleol yn cael eu cynhyrchu'n ddwyieithog.

38	Cyflenwi gwasanaet hau	Os ydych chi'n cynhyrchu dogfen neu ffurflen yn Gymraeg ac yn Saesneg mae'n rhaid i chi— (a) peidio â thrin unrhyw fersiwn Gymraeg yn llai ffafriol nag yr ydych yn trin y fersiwn Saesneg (boed yn fersiynau ar wahân ai peidio); (b) peidio gwahaniaethu rhwng y fersiwn Gymraeg a Saesneg mewn perthynas ag unrhyw ofynion sy'n berthnasol i'r ddogfen neu'r ffurflen (er enghraifft mewn perthynas ag unrhyw ddyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r ffurflen,		Arfer cyfredol.
39	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i chi sicrhau hynny— 1. mae testun pob tudalen o'ch gwefan ar gael yn Gymraeg, mae pob tudalen Gymraeg ar eich gwefan yn gwbl weithredol, a (a) nid yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg ar eich gwefan.		Arfer cyfredol
42	Cyflenwi gwasanaet hau	Os oes gennych dudalen we Gymraeg sy'n cyfateb i dudalen we Saesneg, rhaid i chi nodi'n glir ar y dudalen we Saesneg bod y dudalen hefyd ar gael yn Gymraeg, a rhaid i chi ddarparu dolen uniongyrchol i'r dudalen Gymraeg ar y dudalen Saesneg gyfatebol.		Mae hyn yn cael ei nodi ar ein holl dudalennau gwefan. Mae'r holl dudalennau ar ein gwefan yn cysylltu â'r tudalennau Cymraeg / Saesneg cyfatebol.
43	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i chi ddarparu'r rhyngwyneb a'r dewislenni ar bob tudalen o'ch gwefan yn Gymraeg.		Arfer cyfredol

44	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i bob ap rydych chi'n ei gyhoeddi weithredu'n llawn yn Gymraeg, ac ni ddylid trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn perthynas â'r ap hwnnw..		Proses awtomatig wrth ddefnyddio SurveyMe.
45	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch yn defnyddio cyfryngau cymdeithasol rhaid i chi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Rhaid i chi gydymffurfio â safon 45 yn yr amgylchiadau canlynol: <ul style="list-style-type: none"> • wrth ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol ar eich cyfrifon corfforaethol ac adrannol. 		Mae'r holl bostiadau cyfryngau cymdeithasol / trydar yn cael eu cynhyrchu'n ddwyieithog
46	Cyflenwi gwasanaet hau	Os bydd person yn cysylltu â chi drwy'r cyfryngau cymdeithasol yn Gymraeg, rhaid i chi ymateb yn Gymraeg (os oes angen ateb).		Bydd angen trefnu cyfieithu gan nad oes gan CIC CTM aelodau staff sy'n siarad Cymraeg
47	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch chi— <ul style="list-style-type: none"> • yn codi arwydd newydd neu adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu • yn cyhoeddi neu arddangos hysbysiad; rhaid arddangos unrhyw destun a ddangosir ar yr arwydd neu'r hysbysiad yn Gymraeg (boed ar yr un arwydd neu hysbysiad ag yr ydych yn arddangos testun cyfatebol yn yr iaith Saesneg neu ar arwydd neu hysbysiad ar wahân); ac os yw'r un testun yn		Mae'r holl arwyddion, arwyddion dros dro a hysbysiadau a brynir / a gynhyrchir gan CIC CTM yn ddwyieithog, Cymraeg yn gyntaf.

		cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i chi beidio â thrin y testun Cymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg.		
48	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch chi— (a) codi arwydd newydd neu adnewyddu arwydd (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu (b) cyhoeddi neu arddangos hysbysiad; sy'n cyfleu'r un wybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid gosod y testun Cymraeg fel ei fod yn debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf.		Fel 47
49	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i chi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion a hysbysiadau yn gywir o ran ystyr a mynegiant.		Prawf ddaarllen gan staff sydd yn siarad Cymraeg mewn swyddfa arall.

57	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i unrhyw wahoddiadau i dendro am gontract yr ydych yn ei gyhoeddi gael eu cyhoeddi yn Gymraeg os yw testun y contract yn awgrymu y dylid ei gynhyrchu yn Gymraeg, ac ni ddylech drin fersiwn Gymraeg o unrhyw wahoddiad yn llai ffafriol na Saesneg Fersiwn iaith.		Nid ydym yn rhoi gwahoddiadau i dendro am gontractau.
58	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch chi'n cyhoeddi gwahoddiadau i dendro am gontract, mae'n rhaid i chi— (a) datgan yn y gwahoddiad y gellir cyflwyno tendrau yn Gymraeg, ac na fydd tendr a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ei drin yn llai ffafriol na thendro a gyflwynir yn Saesneg, a (b) peidio â thrin tendr ar gyfer contract a gyflwynir yn Gymraeg yn llai ffafriol na thendro a gyflwynwyd yn Saesneg (gan gynnwys, ymhlith materion eraill, mewn perthynas â'r dyddiad cau ar gyfer derbyn tendrau, ac mewn perthynas â'r amserlen ar gyfer hysbysu tendrwr am benderfyniadau.).		Nid ydym yn rhoi gwahoddiadau i dendro am gontractau.
59	Cyflenwi gwasanaet hau	Pan fyddwch yn hysbysu tendrwr o'ch penderfyniad mewn perthynas â thendr, rhaid i chi wneud hynny yn Gymraeg os cyflwynwyd y tendr yn Gymraeg..		Nid ydym yn rhoi gwahoddiadau i dendro am gontractau
60	Cyflenwi gwasanaet hau	Rhaid i chi hyrwyddo unrhyw wasanaeth Cymraeg rydych chi'n ei ddarparu, a hysbysebu'r gwasanaeth hwnnw yn Gymraeg..		Mae CIC CTM yn cynghori ein bod yn gallu cynnig gwasanaethau cyfyngedig yn y Gymraeg gan nad oes gennym

				aelodau staff sy'n siarad Cymraeg.
61	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych chi'n darparu gwasanaeth yn Gymraeg sy'n cyfateb i wasanaeth rydych chi'n ei ddarparu yn Saesneg, rhaid i unrhyw gyhoeddusrwydd neu ddogfen rydych chi'n ei chynhyrchu, neu wefan rydych chi'n ei chyhoeddi, sy'n cyfeirio at y gwasanaeth Saesneg hefyd ddatgan bod gwasanaeth cyfatebol ar gael yn Gymraeg..		Arfer cyfredol, ond ar gais, yn cynghori efallai y byddwn ond yn gallu cynnig gwasanaethau Cymraeg cyfyngedig.
62	Cyflenwi gwasanaethau	Pan fyddwch yn ffurfio, adolygu neu gyflwyno eich hunaniaeth gorfforaethol, rhaid i chi beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.		Arfer cyfredol.
63	Cyflenwi gwasanaethau	Os ydych chi'n cynnig cwrs addysg i un neu fwy o unigolion, mae'n rhaid i chi— ymgymryd ag asesiad o'r angen i'r cwrs hwnnw gael ei gynnig yn Gymraeg; (b) cynnig y cwrs hwnnw yn Gymraeg os oedd yr asesiad yn dangos bod angen cynnig y cwrs yn Gymraeg.		Nid ydym yn cynnig cyrsiau addysg ar gyfer 'unigolion'. Rydym yn darparu dysgu pwrpasol a generig i staff ac aelodau'r Bwrdd a CIC, ac rydym wedi cynnig y cyfleoedd hyn yn rhagweithiol yn Gymraeg a Saesneg..
69	Llunio Polisi	Pan fyddwch chi'n llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n diwygio polisi sy'n bodoli'n barod, rhaid i chi ystyried pa effeithiau, os oes unrhyw (boed yn gadarnhaol neu'n wrthrychol), byddai'r penderfyniad polisi yn eu cael ar— (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r		Gwnaethom adolygu a chryfhau ein fframwaith asesu effaith ar yr iaith Gymraeg er mwyn dangos yn well y materion a ystyriwyd a chasgliadau y daethpwyd iddynt

		iaith Saesneg.		
70	Llunio Polisi	<p>Pan fyddwch chi'n llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n diwygio polisi sy'n bodoli eisoes, rhaid i chi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi presennol) fel y byddai'r penderfyniad polisi yn cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar—</p> <p>1. cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (a) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>		Fel ar gyfer 69 uchod
71	Llunio Polisi	<p>Pan fyddwch chi'n llunio polisi newydd, neu'n adolygu neu'n adolygu polisi sy'n bodoli eisoes, rhaid i chi ystyried sut y gellid llunio'r polisi (neu sut y gellid newid polisi presennol) fel na fyddai'r penderfyniad polisi yn cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>		Fel at gyfer 69 uchod

72	Llunio Polisi	Pan fyddwch chi'n cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi, rhaid i'r ddogfen ystyried, a cheisio barn arnynt, yr effeithiau (boed yn gadarnhaol neu'n wrthrychol) y byddai'r penderfyniad polisi dan ystyriaeth yn eu cael ar— (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.		Nid yw CICau yn cynhyrchu ymgynghoriadau cyhoeddus, er ein bod wedi gwahodd adborth parhaus gan y cyhoedd. Byddai CIC CTM ond yn cyhoeddi dogfen ymgynghori trydydd parti yn ymwneud â phenderfyniadau polisi pe bai'r ddogfen ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg.
73	Llunio Polisi	Pan fyddwch chi'n cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi rhaid i'r ddogfen ystyried, a cheisio barn arno, sut y gellid llunio'r polisi dan ystyriaeth neu ei ddiwygio fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu effeithiau mwy positif, ar— (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg		Gweler Safon 72
74	Llunio Polisi	Pan fyddwch chi'n cyhoeddi dogfen ymgynghori sy'n ymwneud â phenderfyniad polisi rhaid i'r ddogfen ystyried, a cheisio barn arno, sut y gellid llunio'r polisi dan ystyriaeth neu ei ddiwygio fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.		Gweler Safonau 72 a 73

75	Llunio Polisi	<p>Pan fyddwch chi'n comisiynu neu'n ymgymryd ag ymchwil sydd wedi'i fwriadu i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, mae'n rhaid i chi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried pa effeithiau, os oes unrhyw (ac a yw'n gadarnhaol neu'n anwir), byddai'r penderfyniad polisi sy'n cael ei ystyried yn cael ei gael ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>		<p>Yn ystod y flwyddyn rydym wedi adolygu a chryfhau ymhellach ein dull gweithredu i sicrhau ein bod yn ystyried cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad ydym yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg drwy gynnal asesiad effaith i lywio ein penderfyniadau.</p>
76	Llunio Polisi	<p>Pan fyddwch chi'n comisiynu neu'n ymgymryd ag ymchwil sydd wedi'i fwriadu i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid i chi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel y byddai'n cael effeithiau positif, neu fel y byddai'n cael mwy o effeithiau positif, ar—</p> <p>(a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a</p> <p>(b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.</p>		<p>Fel uchod gweler Safon 75</p>
77	Llunio Polisi	<p>Pan fyddwch chi'n comisiynu neu'n gwneud ymchwil sydd wedi'i fwriadu i'ch cynorthwyo i wneud penderfyniad polisi, rhaid i chi sicrhau bod yr ymchwil yn ystyried sut y gellid gwneud y penderfyniad polisi sydd o dan ystyriaeth fel na fyddai'n cael effeithiau andwyol, neu fel y byddai'n</p>		<p>Fel uchod gweler Safon 75</p>

		cael effeithiau llai andwyol, ar— (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.		
--	--	--	--	--

79	Gweithredi adol	<p>Mae'n rhaid i chi ddatblygu polisi ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol er mwyn hybu a hwyluso'r defnydd o'r iaith, a rhaid i chi gyhoeddi'r polisi hwnnw ar eich mewnrwyd.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 79 ym mhob amgylchiad, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ cyhoeddi'r polisi ar eich mewnrwyd. 		<p>Rydym wedi adolygu a chadarnhau ein polisi yn ystod y flwyddyn. Rydym hefyd wedi cymryd camau i gynyddu ein hyrwyddiad a'n defnydd o'r Gymraeg yn fewnol, e.e. cyflwyno templedi dwyieithog, cyfieithu dogfennau cyfarwyddyd, briffiau cyfarfodydd ac arolygon ar gyfer staff ac aelodau CIC, ac ati..</p>
82	Gweithredi adol	<p>Os ydych yn cyhoeddi unrhyw un o'r canlynol, rhaid i chi ei gyhoeddi yn Gymraeg –</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) polisi sy'n ymwneud ag ymddygiad yn y gweithle; (b) polisi sy'n ymwneud ag iechyd a lles yn y gwaith; (c) polisi sy'n ymwneud â chyflogau neu fuddion yn y gweithle; (ch) polisi sy'n ymwneud â rheoli perfformiad; (ch) polisi sy'n ymwneud ag absenoldeb o'r gwaith; d) polisi sy'n ymwneud ag amodau gwaith; (dd) polisi sy'n ymwneud â phatrymau gwaith. 		<p>Mae polisiâu sy'n ymwneud â'r materion hyn ar gyfer ein staff yn cael eu cynhyrchu a'u cyhoeddi gan Powys tHB. Lle rydym wedi addasu neu greu polisiâu ychwanegol ar gyfer staff CIC neu ar gyfer staff ac aelodau CIC, mae'r rhain yn cael eu cynhyrchu'n ddwyieithog.</p>

83	Gweithrediadol	<p>Rhaid i chi ganiatáu a datgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich gweithdrefnau ar gyfer gwneud cwynion y gall pob aelod o staff -</p> <p>(a) gwneud cwyn i chi yn Gymraeg, a</p> <p>(b) ymateb i gŵyn a wnaed amdano ef neu amdani yn Gymraeg; a rhaid i chi hefyd hysbysu pob aelod o staff o'r hawl honno.</p>		<p>'Bwrdd y Cyngorau Iechyd Cymuned a Chyngorau Iechyd Cymuned yng Nghymru:</p> <p>Gwneud cwyn amdanom - Mai 2019'</p> <p>Derbyniwyd hyn yn Gymraeg ac yn Saesneg, sydd ar ein gwefan.</p> <p>Mae staff CIC CTM yn ymwybodol ac yn alluog i godi ac ymateb i bryderon yn Gymraeg neu Saesneg.</p>
84	Gweithrediadol	<p>Os ydych yn derbyn cwyn gan aelod o staff neu gŵyn am aelod o staff, a bod angen cyfarfod gyda'r aelod hwnnw o staff, rhaid i chi -</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynnig cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben hwnnw; a • os yw'r aelod staff yn dymuno i'r cyfarfod gael ei gynnal yn Gymraeg, cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, gyda chymorth gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol gan Gymraeg i'r Saesneg. 		<p>Caiff hyn ei wneud.</p>

85	Gweithredi adol	<p>Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff (A) am benderfyniad yr ydych wedi'i wneud mewn perthynas â chwyn a wnaed gan A, neu mewn perthynas â chwyn a wnaed am A, rhaid i chi wneud hynny yn Gymraeg os oes A -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. gwneud y gŵyn yn Gymraeg, 2. ymateb yn Gymraeg i gŵyn am A, gofyn am gynnal cyfarfod am y gŵyn yn Gymraeg, neu <p>(ch) wedi gofyn am ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod am y gŵyn.</p>		This would be done.
86	Gweithredi adol	<p>Rhaid i chi- caniatáu a datgan mewn unrhyw ddogfen sydd gennych sy'n nodi eich trefniadau ar gyfer disgyblu staff y gall unrhyw aelod o staff ymateb yn Gymraeg i unrhyw honiadau a wnaed yn ei erbyn neu yn ei herbyn; a</p> <p>(b) Os byddwch yn dechrau gweithdrefn ddisgyblu mewn perthynas ag aelod o staff, rhowch wybod i'r aelod staff hwnnw am yr hawl honno.</p>		Mae'r polisi sy'n ymwneud â materion disgyblu yn cael ei gyhoeddi gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys.
87	Gweithredi adol	<p>Os byddwch yn trefnu cyfarfod gydag aelod o staff ynghylch mater disgyblu sy'n ymwneud â'i ymddygiad, rhaid i chi -</p> <p>(a) cynnig cynnal y cyfarfod yn Gymraeg neu, os oes angen, darparu gwasanaeth cyfieithu o'r Gymraeg i'r Saesneg at y diben</p>		Gellid cynnal cyfarfodydd disgyblu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae gwaith papur ategol yn cael ei gyhoeddi a'i ddarparu gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys.

		<p>hwnnw; a (b)os yw'r aelod o staff yn dymuno i'r cyfarfod gael ei gynnal yn Gymraeg, cynnal y cyfarfod yn Gymraeg, neu os oes angen gyda chymorth gwasanaeth cyfieithu ar y pryd neu wasanaeth cyfieithu olynol gan Cymraeg i'r Saesneg.</p>		
88	Gweithrediadol	<p>Pan fyddwch yn rhoi gwybod i aelod o staff ("A") am benderfyniad rydych wedi'i wneud yn dilyn gweithdrefn ddisgyblu, rhaid i chi wneud hynny yn Gymraeg os oes A –</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymateb i honiadau a wnaed yn erbyn A yn Gymraeg, • gofyn am gyfarfod ynghylch y weithdrefn ddisgyblu i'w gynnal yn Gymraeg, neu • gofyn am ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyfarfod ynglŷn â'r weithdrefn ddisgyblu. 		<p>Gellid cynnal cyfarfodydd disgyblu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae gwaith papur ategol yn cael ei gyhoeddi a'i ddarparu gan Fwrdd Iechyd Addysgu Powys.</p>
89	Gweithrediadol	<p>Mae'n rhaid i chi ddarparu meddalwedd gyfrifiadurol i staff i wirio sillafu a gramadeg yn Gymraeg, a darparu rhyngwynebau Cymraeg ar gyfer meddalwedd (lle mae rhyngwyneb yn bodoli).</p>		<p>Mae hyn yn cael ei osod ar gyfrifiaduron personol yr holl staff. Mae gan yr holl staff fynediad at wasanaethau cyfieithu WITS</p>

97	Gweithredi adol	<p>Mae'n rhaid i chi ddarparu cyfleoedd ar gyfer hyfforddiant yn y Gymraeg yn y meysydd canlynol, os ydych yn darparu hyfforddiant o'r fath yn Saesneg –</p> <p>(a)recriwtio a chyfweld; (b)rheoli perfformiad; cwynion a gweithdrefnau disgyblu;</p> <p>(c) ymsefydlu; ymdrin â'r cyhoedd; a (dd) Iechyd a Diogelwch.</p>		<p>Derbyn cadarnhad gan Brif Weithredwr Bwrdd CICau (29/05/19): mae'r polisi CIC drafft yn cynnwys cyfeiriad at hyfforddiant ar gyfer staff/aelodau. Byddai hyfforddiant staff (a), b), c), dd)) drwy Fwrdd Iechyd Lleol Powys. Mae'r rhaglen genedlaethol ar gyfer datblygu aelodau yn cynnwys d). Mae'r darparwr hyfforddiant wedi cadarnhau y gallan nhw ddarparu'r hyfforddiant yn y Gymraeg.</p>
98	Gweithredi adol	<p>Mae'n rhaid i chi ddarparu cyfleoedd ar gyfer hyfforddiant yn Gymraeg ar ddefnyddio'r Gymraeg yn effeithiol mewn -</p> <p>(a) cyfarfodydd; (b) cyfweiliadau; a (a) cwynion a gweithdrefnau disgyblu.</p>		<p>Derbyn cadarnhad gan Brif Weithredwr Bwrdd CICau (29/05/19): Mae'r wybodaeth yn aros am: mae hyfforddiant ar gyfer staff yn cael ei ddisgwyl gan Fwrdd Iechyd Lleol Powys. Mae cynnwys y cynnig gweithredol hwn "i gynnig y cyfle i hyfforddi yn Gymraeg ar ddefnyddio'r Gymraeg yn effeithiol" wedi'i gynnwys yn y canllaw / polisi dros dro. Mae hyn yn bodloni'r safonau.</p>
104	Gweithredi adol	<p>Mae'n rhaid i chi ddarparu -</p> <p>(a) geiriad neu logo i'ch staff eu cynnwys mewn llofnodion e-bost a fydd yn eu</p>		<p>Mae logos ar gael os yw'r staff yn dymuno eu defnyddio.</p>

		<p>galluogi i nodi a ydynt yn siarad Cymraeg yn rhugl neu a ydynt yn dysgu'r iaith, a</p> <p>(b) geiriad ar gyfer eich cyflogeion a fydd yn eu galluogi i gynnwys fersiwn Gymraeg o'u manylion cyswllt mewn negeseuon e-bost, a darparu fersiwn Gymraeg o unrhyw neges sy'n hysbysu eraill nad ydynt ar gael i ymateb i negeseuon e-bost.</p> <p>Rhaid i chi gydymffurfio â safon 104, ac eithrio:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rhan (b) - darparu geiriad Cymraeg ar gyfer manylion cyswllt eich cyflogeion a hysbysu eraill nad ydynt ar gael i ymateb i negeseuon e-bost. 		<p>Defnyddir llofnod e-bost dwyieithog safonol a neges 'y tu allan i'r swyddfa' gan holl staff CIC CTM.</p>
105	Gweithrediadol	<p>Rhaid i chi- sicrhau bod modd i aelodau staff sy'n gallu siarad Cymraeg fathodyn iddynt ei wisgo i gyfleu hynny; a (b) hyrwyddo gwisgo'r bathodyn i aelodau o staff.</p>		<p>Mae bathodynau ar gael i staff os ydynt yn dymuno eu gwisgo.</p>

111	Gweithredi adol	<p>Pan fyddwch chi –</p> <ul style="list-style-type: none"> • codi arwydd newydd neu adnewyddu arwydd yn eich gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro), neu cyhoeddi neu arddangos hysbysiad yn eich gweithle; <p>rhaid arddangos unrhyw destun a ddangosir ar yr arwydd neu'r hysbysiad yn Gymraeg (boed ar yr un arwydd neu hysbysiad â'r testun Saesneg cyfatebol neu ar arwydd neu hysbysiad ar wahân), ac os yw'r un testun yn cael ei arddangos yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid i chi beidio â thrin testun y Gymraeg yn llai ffafriol na'r testun Saesneg.</p>		<p>Mae'r holl arwyddion a brynwyd gan CIC CTM, arwyddion dros dro neu fel arall, a hysbysiadau yn ddwyieithog gyda'r Gymraeg yn gyntaf.</p>
112	Gweithredi adol	<p>Pan fyddwch chi –</p> <ul style="list-style-type: none"> • codi arwydd newydd neu adnewyddu arwydd yn eich gweithle (gan gynnwys arwyddion dros dro); neu cyhoeddi neu arddangos hysbysiad yn eich gweithle; <p>sy'n cyfleu'r un wybodaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg, rhaid gosod y testun Cymraeg fel ei fod yn debygol o gael ei ddarllen yn gyntaf.</p>		<p>Mae'r holl arwyddion a brynwyd gan CIC CTM arwyddion dros dro neu fel arall, a hysbysiadau yn ddwyieithog gyda'r Gymraeg yn gyntaf.</p>

113	Gweithrediadol	Rhaid i chi sicrhau bod y testun Cymraeg ar arwyddion a hysbysiadau a ddangosir yn eich gweithle yn gywir o ran ystyr a mynegiant.		Gwirir arwyddion am gywirdeb gan staff sy'n siarad Cymraeg.
115	Cadw cofnodion	Rhaid i chi gadw cofnod, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, o nifer y cwynion a gewch mewn perthynas â'ch cydymffurfiaeth â safonau..		Cedwir cofnodion.
118	Ategol	Rhaid i chi sicrhau bod dogfen sy'n cofnodi'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, ac i ba raddau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau hynny, ar gael ar eich gwefan..		Mae'r hysbysiad cydymffurfio ar gael yn Gymraeg a Saesneg ar ein gwefan.
119	Ategol	Rhaid i chi— sicrhau bod gennych weithdrefn gwyno sy'n ymdrin â sut yr ydych yn bwriadu ymdrin â chwynion sy'n ymwneud â'ch cydymffurfiaeth â'r safonau yr ydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy, a (b) cyhoeddi dogfen sy'n cofnodi'r weithdrefn honno ar eich gwefan.		Mae'r weithdrefn gwyno a gynhyrchwyd gan Fwrdd y CIC yn cynnwys gwybodaeth am gwynion sy'n ymwneud â chydymffurfio â safonau'r Gymraeg. Mae hwn ar gael ar ein gwefan.
120	Ategol	Rhaid i chi lunio adroddiad ("adroddiad blynyddol"), yn Gymraeg, mewn perthynas â phob blwyddyn ariannol, sy'n ymdrin â'r ffordd yr ydych wedi cydymffurfio â'r safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno. Rhaid i'r adroddiad blynyddol gynnwys y		Mae'n ofynnol i ni gynhyrchu adroddiad blynyddol o dan Reoliadau CHC (2015); cynhyrchir hyn trwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg. Bydd yr adroddiad blynyddol ar gyfer y cyfnod 2020 – 2021 yn cynnwys manylion nifer y cwynion a

	<p>wybodaeth ganlynol (lle bo'n berthnasol, i'r graddau rydych o dan ddyletswydd i gydymffurfio â'r safonau y cyfeirir atynt)—</p> <p>(a)nifer y cwynion a gawsoch yn ystod y flwyddyn dan sylw a oedd yn ymwneud â chydymffurfio â'r safonau yr oeddech o dan ddyletswydd i gydymffurfio â hwy (ar sail y cofnodion rydych wedi eu cadw yn unol â safon 115);</p> <p>(b) nifer y gweithwyr sydd â sgiliau iaith Gymraeg ar ddiwedd y flwyddyn o dan sylw (ar sail y cofnodion rydych wedi eu cadw yn unol â safon 116);</p>		<p>dderbynnir yn ymwneud â chydymffurfio â'r safonau a nifer y gweithwyr sydd â sgiliau'r Gymraeg.</p>
--	--	--	--

		<p>(c) y nifer (ar sail y cofnodion rydych wedi eu cadw yn unol â safon 117) o swyddi newydd a gwag a hysbysebwyd gennych yn ystod y flwyddyn a gafodd eu categoreiddio fel swyddi lle—</p> <p>* Roedd sgiliau Cymraeg yn hanfodol;</p> <p>Roedd angen dysgu sgiliau Cymraeg wrth eu penodi i'r swydd;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd sgiliau Cymraeg yn ddymunol; neu • Nid oedd angen sgiliau iaith Gymraeg. <p>Rhaid i chi gyhoeddi'r adroddiad blynyddol heb fod yn hwyrach na 6 mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi.</p> <p>Rhaid i chi sicrhau bod copi cyfredol o'ch adroddiad blynyddol ar gael ar eich gwefan.</p>		<p>Fel uchod.</p> <p>Ar waith</p>
121	Ategol	<p>Rhaid i chi ddarparu unrhyw wybodaeth i Gomisiynydd y Gymraeg (os gofynnir amdani gan y Comisiynydd) sy'n ymwneud â'ch cydymffurfiad â'r safonau cyflenwi gwasanaethau, y safonau llunio polisi neu'r safonau gweithredol yr ydych o dan a dyletswydd i gydymffurfio.</p>		<p>Gwneir hyn fel/a phryd mae'n angenrheidiol</p>

Atodiad 2

Offeryn hunanasesu `r iaith Gymraeg

	GWRANDO / SIARAD	DARLLEN / DEALL	YSGRIFEN
LEFEL ODIM SGIL	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol
LEFEL 1 MYNEDIAD	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ynganu geiriau Cymraeg, enwau lleoedd, enwau adrannau, ac ati. • Cyfarch a deall cyfarchiad. • Defnyddio geiriau ac ymadroddion bob dydd sylfaenol, e.e. diolch, os gwelwch yn dda, esgusodwch fi, ac ati. • Deall / pasio ceisiadau syml ar lafar o fath arferol / cyfarwydd / rhagweladwy gan ddefnyddio iaith syml, e.e. 'A gaf i siarad â...'. • Datgan ceisiadau syml a dilyn i fyny gyda chwestiynau / ceisiadau ychwanegol mewn ffordd gyfyngedig 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall geiriau a brawddegau allweddol syml ar materion cyfarwydd / rhagweladwy sy'n ymwneud â'm maes gwaith fy hun, e.e. ar arwyddion, mewn llythyrau. 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llenwi ffurflenni syml, nodwch wybodaeth syml, e.e. dyddiad a lleoliad cyfarfod, cyfeiriad Cymraeg, ac ati.
LEFEL 2 SYLFAEN	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall byrdwn sgysiau Cymraeg mewn gwaith • Ymateb i geisiadau syml sy'n gysylltiedig â swydd a cheisiadau am wybodaeth ffeithiol 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall gwybodaeth ffeithiol, arferol a gwybodaeth anffurfiol am faterion cyfarwydd sy'n gysylltiedig â'm maes swydd fy hun , 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu nodiadau / llythyrau / negeseuon syml byr ar ystod gyfyngedig o bynciau rhagweladwy sy'n ymwneud â fy mhrofiadau personol neu fy maes swydd fy hun

	<ul style="list-style-type: none"> • Gofyn cwestiynau syml a deall atebion syml • Mynegi barn mewn ffordd gyfyngedig cyn belled â bod y pwnc yn gyfarwydd • Deall cyfarwyddiadau pan ddefnyddir iaith syml 	e.e. mewn llythrennau safonol, taflenni, ac ati.	
LEFEL 3 CANOLRADD	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall llawer o'r hyn a ddywedir mewn swyddfa, cyfarfod, ac ati. • Cynnal sgwrs syml ar bwnc sy'n gysylltiedig â gwaith, ond efallai y bydd angen dychwelyd i'r Saesneg i drafod / adrodd ar wybodaeth gymhleth neu dechnegol • Ateb cwestiynau rhagweladwy neu ffeithiol • Cymryd a throsglwyddo'r rhan fwyaf o negeseuon sy'n debygol o fod angen sylw • Cynnig cyngor ar faterion syml sy'n gysylltiedig â swydd 	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sganio testunau ar gyfer gwybodaeth berthnasol • Deall ystod deg o drefn sy'n gysylltiedig â swydd a gohebiaeth nad yw'n arferol, llenyddiaeth ffeithiol, ac ati pan ddefnyddir iaith safonol. 	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu llythyr manwl/disgrifiadol yn ymwneud â'm maes gwaith fy hun, ond bydd angen i siaradwr Cymraeg ei wirio • Gwneud nodiadau rhesymol gywir tra bod rhywun yn siarad
LEFEL 4 UWCH	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal sgwrs estynedig sy'n gysylltiedig â gwaith achlysurol neu rhoi cyflwyniad gyda lefel dda o ruglder ac ystod o fynegiant ond efallai y bydd angen dychwelyd i'r Saesneg i ateb cwestiynau anrhagweladwy neu egluro 	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darllen a deall gwybodaeth yn weddol gyflym cyn belled nad oes geirfa anarferol yn cael ei defnyddio ac nad oes unrhyw 	<p style="text-align: center;">Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paratoi llythyrau ffurfiol o sawl math cyfarwydd megis ymholiad, cwyn, cais a chais • Cymryd nodiadau rhesymol gywir mewn cyfarfodydd neu arddweud syml

	<p>pwyntiau cymhleth neu wybodaeth dechnegol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfrannu'n effeithiol at gyfarfodydd a seminarau o fewn maes gwaith eich hun • Dadlau o blaid / yn erbyn achos 	<p>wybodaeth arbennig o gymhleth na thechnegol yn gysylltiedig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu adroddiad / dogfen yn ymwneud â'm maes gwaith fy hun, ond bydd angen i siaradwr Cymraeg ei wirio
<p>LEFEL 5 RHUGLDER</p>	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynghori ar faterion arferol, anarferol, cymhleth, dadleuol neu sensitif sy'n gysylltiedig â phrofiadau eich hun • Rhoi cyflwyniad / arddangos • Ymdrin yn hyderus â chwestiynau gelyniaethus neu anrhagweladwy • Cynnal trafodaethau gan ddefnyddio termau cymhleth / technegol • Rhoi cyfweiliadau cyfryngau 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall syniadau a gwybodaeth gymhleth a fynegir mewn iaith gymhleth neu arbenigol mewn dogfennau, adroddiadau gohebiaeth ac erthyglau, ac ati. 	<p>Gallaf:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu llythyrau ar unrhyw bwnc • Ysgrifennu nodiadau llawn / cywir o gyfarfodydd tra'n parhau i ddilyn trafodaethau a chymryd rhan ynddynt • Ysgrifennu adroddiadau / dogfennau yn hyderus ond efallai y bydd angen eu gwirio am fân wallau o ran sillafu a gramadeg